

La feblesa del català als Telenotícies

«No caiguem en la temptació de deixar la salvació de la nostra llengua en mans de Déu: amb Elisabet II no ha funcionat»

Els presentadors del Telenotícies migdia de TV3. | ND

L'Operació London Bridge s'està executant escrupolosament. La monarquia britànica feia dècades que ho tenia tot a punt per quan arribés el fatídic dia en què la nostra reina, perquè era nostra, de l'espècie humana, fes la seva última exhalació.

El protocol, que aquests dies hem vist detallat a tots els mitjans, és exhaustiu. No hi ha ni una sola circumstància que no estigui pensada i detallada. Tot encaixa, tot succeeix amb un ordre i un sentit; una maquinària tan precisa com feixuga que està garantint la pompa i la circumstància precises per acomiadar la més gran de les monarquies.

I és que els protocols serveixen per a aquestes coses. Per guiar. I per fer-ho com toca. Malauradament, però, no tots els protocols són tan rodons. N'hi ha de menys precisos, amb errors, alguns que no destaquen per la seva eficiència i d'altres que no s'entenen. Fins i tot n'hi ha que ni existeixen.

Aquestes categories més difuses em fan pensar irremeiablement en els Telenotícies de TV3 i en els seus protocols lingüístics. En un àmbit molt concret, el dels reportatges especials amb experts que han d'enriquir un tema, l'informatiu rei del país no sembla tenir una guia clara, un criteri reconeixible. I, si el té, no és un criteri que prioritzi la llengua.

Fa unes setmanes, per il·lustrar una notícia genèrica sobre el món immobiliari, el TN va parlar amb el portaveu d'una immobiliària catalana (Finques Forcadell) que no s'expressava en català. No va aportar res que no pogués aportar qualsevol altre expert del gremi, però allà estava, amb un micro de la televisió pública catalana que l'havia anat a buscar expressament.

Aquest dijous, per comentar la pujada dels tipus d'interès del BCE i pronosticar el futur que

ens espera, es va incorporar a la peça el parer del conseller delegat de iahorro.com, una persona que no tenia un vincle directe amb aquella notícia i que tampoc s'expressava en català. El tema era prou genèric perquè ens en parlés qualsevol altre expert que pogués expressar-se en la llengua que la cadena ha de tractar amb especial cura, però no. Un cop més, el català no va ser un requisit per aparèixer a l'única gran televisió en català.

Són només dos exemples d'una dinàmica i una manera de fer massa habitual a TV3. Per què passa? Per què es deixa que passi? Per què el català no sol ser un requisit a l'hora d'anar a buscar punts de vista?

Es pot donar la casuística que el protagonista involuntari d'una notícia, malauradament, no parli la llengua; en ser ell el protagonista, tens poc marge de maniobra pel que fa al tema lingüístic. Però és inexplicable que per guarnir una peça es vagi a buscar més o menys proactivament una persona que desconeix la llengua, en detriment d'altres centenars de persones que també podrien aportar la seva expertesa sobre aquella qüestió i que, a més, podrien fer-ho en la nostra llengua.

Actuant així, TV3 enforteix la sensació que el català no és necessari per a res (ni tan sols per sortir en una televisió en català) i premia la desconeixença de la llengua pròpia del país. Fins a aquest punt de deixadesa hem arribat?

Sí, fins a aquest punt de deixadesa hem arribat. Afortunadament, revertir aquesta situació no és complicat. No necessites un protocol gaire estricte per fer respectar el català als *Telenotícies*. No et calen noms ni operacions grandiloqüents, com la que aquests dies engoleix el Regne Unit. N'hi ha prou recordant i aplicant els objectius lingüístics que sempre han caracteritzat la cadena, deixant clar als teus treballadors que en aquesta televisió s'ha de tenir tanta cura del contingut de la notícia com de la llengua que s'empra per explicar-la.

És un protocol senzill, no cal esperar 70 anys per activar-lo. Es pot començar a posar en marxa avui mateix, sense cap mort pel mig. Aprofitem-ho. No caiguem en la temptació de deixar la salvació de la nostra llengua en mans de Déu: amb Elisabet II no ha funcionat.